

Nro. 18.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indult Bétsből, Kedden Augustus 30-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' mult Tsötörtök, mint a' Felséges Afzszonyunk igen betses neve napja, valóságos Császári fényességgel innepeltetett a' Laxemburgi nyári kastélyban, a' hol ezen örvendetes napot töltöttek Császár és Császárné eö Felségek. Valamint a' házak úgy a' kastely' szép nagy kertje is pompásan meg valának világosittatva, 's külömbkülömb fele örvendetes időtöltések követék egymást tserélgetve, u. m. tűzjáték, concert, a' kanálison való hajokázás, a' melly megvilágosittatott tsónakokon ment véghez. Azon estve a' Bétsi Augartent is megvilágosittatta az ott lévő Trak.

tér, Jahn, a' ki a' nézőktől a' béménételért fizetett szép summát az Invalidus katonaság' izamára fordította.

E' folyó hónap 20-dik napján épületes ajtatsággal és tisztelettel inneplette itt az Alster nevű külső városban lévő Szerzetes Minoriták Templomában az őrizeten és az eő Cs. Királyi Fige szolgálatjában itt lévő, a' néhai Majlandi Ferdinánd Királyi Fő Hertzeg volt és most Báró Hiller János Nemes Magyar Regimentje, Sz. István Első Magyar Apotoli Királynak, mint a' Ns Ezered Patronusának és ditső Magyar Nemzetünk Sz. Attyának, innepe' napját — a' melly alkalmatossággal ugyan azon Ezerednek fáradhatatlan Lelki Páfztora Tisztelendő Hazucha János úr az ő szent átyai gondviselése alatt lévő tisztelet és szeretett népéhez, igen szép, gyökeres, és hathatós beszédet tartott, melynek rövid summája abban állott: hogy valamin Sz. István, mint jó polgár, 's mint jó és bölts Katona' a' maga kötelekségeiben, minden időben és minden környülállások között hiven és álhatalossággal eljár, úgy minden polgári és katona alatt valók a' magok kötelekségeinek, ha valaha, de a' mostani időkben kiváltkeppen, megfelelni, köteleztetnek, mert ezt, az Isten, Király, és édes Haza kívánja tőlök.

Annak a' hosszú bértznek oldalain, a' melly a' Schönbruni kertől fogva tsaknem a' Bétsből Magyar ország felé menő útig terjed, és a' melynek Wienerberg a' neve, tegnapra viradólag, igen szép hadi próbát tettek 6 Regiment béli, rész szerént Bétsben rész szerént Neustadban fekvő seregek, Generalissimus Károly 's a' több jelen lévő Cs. K. Fő Hertzegek, számos Generálisok és Stáb tisztek, 's

igen sok nézőknek jelentétekben. A' próbatétel azt ábrázolta, hogy egy armádia Bétsen alól a' Dúnának job partjáról a' balra által takarodván, még csak a' hátúljáró csoportja volt hátra, és formált egy tsatázó lineát a' nevezett hegynék tetején a' Laxemburgi út 's az úgy nevezett Spinnerin am Kreuz nevű öfzlop között, még az előtte lévő völgyben fekvő Enzensdorf nevű falut is elfoglalva tartván és védelmezvén. Ezt a' lineát formáltak, közepben két Batalion Kerpen 's egy Batalion Hiller gyalogok, 's a' két szárnyán egyegy Öfztály Hohenlohe Dragoonosai; vezérelte Generális Mayer. Ezen lineának megtámadására jött a' Laxemburgi és Badeni utak felől Gen. Grof Weisenwolf egy ennél valamivel számosabb előljáró tsapattal, a' melynek közepén egy Batalion Stáray egy Bat. Hiller, egy Bat. Deutschmeister, 3 Öfztály Granatéros, az egygyik szárnyán két Öfztály, a' másikon is két Öfztály Stipsits Huszárok állottak, és közelítették a' Wienerberg felé. Reggeli 4 arára megérkeztek a' seregek — 5 óráig kipihenték magokat — ekkor egy ágyú szóra a' munka elkezdődött, és 9 óra tájban végződött. A' mind két részről kiküldetett szélső vigyázó csoportok a' feljebb nevezett falunál tsáptak öfzsze — előbb az egygyenként kiféledett Dragonosok és Huszárok, azután a' gyalogság, 's nem soká az ágyúk is. Minthogy azonközben a' hátrálók a' falut által adni telyefséggel nem akarták, tehát a' megtámadók azoknak kinyomásokon nem is iparkodván, nékiek ott csak dolgot adtak, hanem nagyobb erejekkel a' Schönbreni úton elő nyomúlván a' Gen. Mayer úgy nevezett hátráló hadi lineájának jobb szárnyára kerültek, a' melly ekkor megmozdúlván, azon falúból is vissz-

íza vont a szélső tsoportjait, melyet mind addig védelmezett volt, 's így hátrált azután szüntelen való puskából és ágyukból való tüzelésközben Béts külső városának egészén addig a' pontyáig, a' hol a' Kanális a' lineán békén. Itt egymástól bizonyos távolságra 3 hidak állván készen, ezeket az előre küldött lovas tsoportok oltalom alá vették, hogy az ellenség előttök el ne foglalhassa, 's mindenik hidra egyegy ágyut szegeztek ki — a' hova a' hátraló tsapat is nem soká megérkezvén, ezen hidakon a' kanálison által takarodott, 's ez által a' tsata elvégződött. A' tsatázóknak csak 100 lépésre volt szabad egymáshoz közelíteni.

Egy idő óta nem csak hírelték, hanem írták is, hogy Belgrád várát Orosz katonák foglalták volna el. Ez is azok közzé a' sok költemények közzé tartozott, a' melyeket némelyek a' Török Birodalomról szünet nélkül elhírlelni szeretik. A' minap a' Párisi Monitor azért dorgálta meg, még a' Frantzia Írókat is, hogy ezek is ki-írták volt más levelekből azt a' költeményt, hogy a' Török Nagy Vezér és a' Widdini Bascha egymással meg verkedtek volna. — A' valóságot leg hamarabb és leg igazabban a' Bétsi Ujságokban lehet várni.

Magyar Ország.

Posonból. E' hónap 17-kén Nádor Ispány ö Cs. K. és Primás ö Királyi Fő Hertzegségek, Esztergomba, ö Királyi Fő Hertzegségének ezen Tekintetes Nemes Vármegye Fő Ispánságába leendő béiktattatása végett leindulván, a' Vármegye határanál Leányvár nevű faluban, az eleikbe küldött Követek által szép beszéddel fogadtattak, a'

melyet F. T. Tarkó Albert Esztergomi Kanonok
 ur intézett eő Fő H.gekhez. Esztergom városának
 határánál a' N. Banderium és a' Városi lovasok által
 fogadtattak és kísértettek eő Fő H.gek. Hintóik
 mellett a' T. N. Vármegye Tisztjei lovagoltak. A'
 Notárius szép beszéddel köszöntötte eő Fő H.ge-
 ket. Az utzákat, melyeken a' bemenetel történt,
 véghetetlen sokaság lepte volt el, a' melly éljen
 kiáltással harsogtatta a' levegőt. Elérkezvén a' Vizi
 Városban a' Primás Lakására, ott az Országnek min-
 den részeiről öszvegyült N. Városok, és N. Várme-
 gyék Követei fogadták, kik a' szokott renddel Ö
 Királyi Herczagségak elejébe mentek köszöntésre.
 Más nap reggel a' Várba felsereglettak az Uri Ven-
 dégek, a' hova kilencz óra tájban Károly Ö Királyi
 Herczagsége is a' Palatinus Ö Császári Herczagségé-
 vel ágyuk dörgése közt felment. Itt a' Mária The-
 resiatól építtetett templomban Nagy Mise tartatván,
 Mélt. Kamánházi Váczi Püspök eő Nga által a' Sz.
 Lélek segítségül hívása után elkezdődött a' Gyűlés
 egy nagy nyári palotában, melly a' várnak második
 udvarában egyedül ezen fényes beiktatásra nagy
 költséggel, felállíttatott. Minekutánna a' Palatinus
 Ö Császári Fő Herczagsége a' köszöntő's beiktató
 Beszédét szokott méltósággal elvégezte volna, Pri-
 más Ö Királyi Hertzagsége fontos kifejezésekkel, és
 kellemetes hangon megfelelt. Mind a' két Beszéd
 után éljen kiáltással zengett a' palota. Ekesen szól-
 lással tartotta tudós Beszédét Nagy Méltóságú Fi-
 scher István Egri Érsek eő Exc.ja a' két Fő Her-
 czeghez; fontos kifejezésekkel élt Tsik Vatsartsi
 Miklósfé Imre Kir. Tanácsos és Vice Ispán Ur maga
 hivatalbéli köszöntésében; bőven és ékesen szólott.

Mélt. Rudnai Sándor Választott Püspök Ur az egész Vármegye nevében; végre minekutánna a' Fő Ispán Ő Királyi Hertzege Méltóságos Gróf Dénesfalvi Cziráki Antal ő Nagyságát maga hivatálbéli Adminisztrátorává nevezte, és ő Őga ezt ékesen megköszönte volna; számos Afsektorok kinevezése, 's némelly Felsőleges Parantsolatok felolvastatása után az ülésnek végefzszakadott, és ő Hertzegegekkel egygyütt az egész Gyülekezet a' templomba ment bálaadásra. Délután két órakor ebédhez ültek. Az említett új nyári palotában a' Fő Herczegekkel 240; más négy helyeken 80-ra teritettek asztalt. Mindenütt a' fényesség és herczegi bőség szembetűnő volt. Ezen kívül több apróbb asztalok voltak készen a' Vendégek elfogadásokra. Mind a' Gyűlés, mind az Ebéd alatt nagy volt az örvendezés, melyet az ágyúk harsogva hirdettek. Ezen fényes inneplést nem kevesé díszesítették az Országnak oda gyűlt számos Fő Méltóságai; estve pedig gyönyörűséges tette a' városnak megvilágosíttatása. Mellyet midőn az estvéli Társaság után, melly a' nyári palotában tartatott, eő Fő Hertzegegek megnézegettek volna, 10 órakor Budára visszafz tértek.

Német Orfzág.

Az Alsó Albis mellől. Princz Ponte Corvóhoz Travemündébe egy Kurir érkezvén, eő Hertzege azonnal útnak indúlt Rendsburgba, a' hol most a' fő hadifzállása van. Azt mondják, hogy az eő Hertzege alatt lévő, a' Dániai és Holsteini vidékeken fekvő egész fegyveres sereg minden órán Frantzia orfzág felé fogja venni útját.

Düsseldorf, Aug. 12.kén. A' Nápolyi ujj Király ilyen Proklamatzio által veve bútsat a' maga eddig volt alattvalóitól: — “

„Mivelhogy mi eö Felségének a' Frantziák Császájának, Olasz Királynak, és a' Rénusi Szövetség Oltalmazójának, a' Bergi Nagy Hertzezségen való uralkodást, valamint szintén minden egyéb Német is, birtokainkat általengedtük: ehez képpest a' mi eddig volt kedves és hűséges alattvalóinkat, mind azok alól a' kötelefségek alól feloldozzuk, mellyeket ök az olta, hogy minket az Isteni Gondviselés az ö Fejedelmekké rendelt vala, olly hűségesen teljesítettek. Az ö töllök való elválásunk' alkalmazottságával is széllyel nem téphetjük azon szeretetnek kötelét, melly által eddig hozzájuk tsatáltatva voltunk; 's az ö erántunk bizonyított hűséges hajlandóságokról elfelejtkezni soha nem fogunk. Ök a' mi gyermekeink valának, melyhezképpest mi soha meg nem szűnünk erántok atyai indulattal viseltetni. A' mi minket a' mi töllök való elválásunkra nézve vigasztal, annak meggondolása, hogy az ö ujj Uralkodójoknak (Napoleon Császárnak) nagy elméje és hatalma azokat a' jó téteményeket azon és ditsőfséget igéri nékiek is, a' mellyeket minden egyéb népeire kiterjeszt.

Pruszfiából ezeket írják. Ezen példátlan szenvedésre jutott országnak állapotja szükségessé tette, hogy a' katonaságra nézve leg nagyobb gazdálkodás vétettefsék munkába. Ez ozokta, hogy ezen tavafzon a' szokott mustrára és gyakorlásra a' katonaság ösfize nemhivattatott, 's annak számbéli fogyatkozrsa ki nem pótoltatott, sőt inkább a' valóságos szolgálatban lévő katonaságnak száma egész a'

lehetőségig leszállított. Arra az esetre, hogy ha talán az öfzi mustrára sem hivattathatnának ugyan azon okokra nézve öfzfe a' seregek, az a' rendelés hirdettetett-ki közöttök, hogy a' szabadsággal hozzájukban lévő katonák vasárnapokon délután néhány óráig gyakoroltságának azon Kantonokban a' hova való, a' melyre nézve minden Regementektől bizonyos számú tisztek és altisztek küldettetnek-ki hozzájuk, még pedig olyan rendeléssel, hogy tsak arra tanítsák őket, a' mi elmúlhatatlanul szükséges a' katonának; 's minthogy ezen katonák semmi fizetést nem vesznek, erre nézve őket szükség felett ne is fároszszák, és lakhelyeiktől két mértföldnél tovább menni gyakoroltatás végett ne kényszerítsék, a' melly gyakoroltatás tsak arra való, hogy arról egészzen el ne felejtkezzenek. A' tziel-lövésben is különösen gyakoroltatni kívánja őket a' Király.

Bavariából. Eö Bavarus Felsége olyan rendelést hirdettetett-ki a' maga tartományaiban, hogy a' seregei, gyakoroltatás végett három táborokba vagy lógerekbe gyűljenek öfzfe. Egygyiké ezen táboroknak az Isara mellett Plattling körül, a' másik Angsburg mellett, a' harmadik Norinbergánál; az első a' Gen. Deroy, a' második Gen. Wrede, a' harmadik Gróf Isenburg vezérlések alatt gyülekeznek öfzfe. — Tudtokra adatott az Angsburgi lakosoknak, hogy mindeneknek szabad lefzen markotányos sátorokat felállítani a' lógerben, és mind azok a' kik eleséggel kereskednek, figyelmetesekké tétettek, hogy bőséges eleséget vásároljanak és gyűjtsenek öfzfe.

Azokat a' Bengyel Regementeket, a' mellyek a' Warschaui Nagy Hertzegségből Frantzia szolgá-

latra mennek, már megmustrálta Marschal' Soult, hogy útjokat az eleikbe szabadandó tziel felé akadály nélkül folytathassák. — A' Warschaui Lengyel Státusok 4½ millió Forintot vesznek-fel költsön, fegyveres seregeiknek kiállittatása végett.

Orosz Birodalom.

A' Swéd és Orosz seregek között (mint a' Petersburgi, Jul. 17 kén indúlt levelekben olvassuk) mind folynak a' véres öszfzetsapások. — Julius 3-kán Lindulax mellett, a' hol a' Gymle-Karleby és Wäsa felől jövő utak egymást ketté vágják esett egy igen mérges verekedés. A' Generális Viant' vezérlése alatt 1600 Swédek 2 ágyuval 5 óráig védelmezték magokat az Oroszok heves tüze ellen, a' nélkül, hogy tányájokból kimozdíttathattak volna. Végezetre magok a' Swédek ütöttek az Oroszokra, és jobb és bal szárnyaikat vízfőzra nyomták: hanem egy Orosz Batalion bajonéttal rontván véletlenül az ő közép pontjokra, azon kerefztül vágott, és őket elszélesztette. Itt a' Swédek 200, az Oroszok 150 embert vesztettek. Lindulaxot azouközben elfoglalták az Oroszok.

Ekkortáiban ismét Abónak szomszédságában állott a' Swéd hajós tsoport, és úgy tettzett, hogy az Orosz hajós tsapatoknak öszfzegyülekezések előtt, a' mellyek még nem tsatólták volt öszfze magokat, még egy próbat akar tenni Abó ellen. Ezt látván az Oroszok nagyobb számmal kezdettek ezen tengerpartokon megjelenni: hanem itt még eddig nem történt volt semmi ujjabb nevezetes verekedés. — Gen. Klingspor, a' Swédek' fő vezéte Bragastadt mellett allapódott volt meg 8000 emberrel és 25 ágyukkal.

Ugyan ezen Pétersburgi levelek szerént, ekkor-tájban vertek széllyel Lappónál is az Oroszok egy Swéd tsoportot, a' hol 200 Swédek és 75 Oroszok estek-el. — Ezekben az apró verekedésekben mind két részről sok ember esik-el.

Frantzia Birodalóm.

Páris, Aug. 14-kén. A' Császár útazásáról ilyen tudósítást adott-kí a' Monitör: —

„Nantes, Aug. 11-kén. Eö Cs. F.ge tegnap reggeli 4 órakor hajóra ülvén, a' Ligeris tengerre való kifolyásának, Paimböf, Sz. Lázár', és egyéb külömbkülömb nevű pontjait járta és vizsgálta-meg. Délután 5 orakör lóháton érkezett vízfzfa a' kastélyba a' szállására, a' véghetetlen nézőknek örvendező kiáltozások között. Estve tűzjáték volt a' palotájáival általellenben, a' melly után 9 órakor fényes bálba ment a' Császár a' Császárnéval egygyütt az úgy nevezett Circusba, a' hol tsak a' jeien lévő fzepek számat 1500-ra teszik, a' kik igen vállogatott öltözetekben tiszelték ezen fényes innepet. A' Császár és Császárné' belépésekkor leg előbb éneket muzsikált a' muzsikai kar; a' mellyekben a' mult esztendőkbéli szerezentsés tárgyak emlegetödtek. Azután tántzok kezdödvén, ezekből is végig néztek eö F.gek néhány négyeseket, 's azzal szállásokra mentek. Minden házak meg vóltak világosittatva; és sohol által nem mentek eö F.gek, hogy az utzákat elborító sokaságtól örvendező kiáltás által ne kísértettek volna. Végezetre ma 1 órakor leirhatatlan sokaságú örvendező nezők soraik között elindulának innen eö F.gek.

Páris, Aug. 14-kén. A' Berlinből érkezett

magános levelek fzerént, a' Bavariai Koronaörökös Hertzeg azt bizta az oda való Schadow nevű híres köfaragóra, hogy számára, a' nagy Friedrich, Copernicus, Wieland, Iffland, Müller János, Braunschweygei Ferdinand Hertzeg, Klopstok és Kant mejjképeiket készíttse. el neki carrarai márvángkőből. Az ök első már készen vannak. — Campo Alange nevű Spanyol Gróf egy egész nyáj, hoszfú és legfinomabb gyapjas juhnyájjal kedveskedett a' Frantzia Császárnénak, a' melly ajándékot elfogadni méltoztatott eö F.ge.

Páris, Aug. 15 kén. Eö Felsegek a' Császár és Császárné (így szoll a' mi kijött Monitör) Augers, Tours, és Blois városaik felől jöven, tegnap délutánni 4 órakor a' St. Cloudi kastélyba fzerentsé- sen megérkezének. Tegnap estve sok ágyuknak dorogása jelentette, a' mai napnak mint Napoleon innepe napjának solennitátsait. Ma estve ingyen lehet a' theatromokra menni.

Páris, Aug. 16 kán. Tegnap (ezt írja a' mai Monitör) mint Napoleon napján, a' maga Kabinetomában fogadta a' Császár a' maga familiája jelen lévő tagjait és a' Birodalom béli egyéb jelen lévő Prin- czekeket és Hertzégeket, A' fő hivatalokban lévő Elöljárók délutánni 2 órakor botsattáttak-bé a' magok fzerentséltető közföntésekkel a' tháonusos palotába eö Cs. F.ge eleibe. — A' Szenátus igen fényes vendégséggel innepelte-meg ezen napott az azt megelőzőt (u. m. 14-dikben) estve a' Szenatusi kertben. Párisnak nagy része szépen meg volt világosittatva. — A' Napkeleti Indiából Párisba hozatott, 's akkór a' M. Kurir által is említettett majom, meghalálozott nyakgyuladás nyavalyában.

Ly on, Aug. 7-kén. Nékünk, mint kereskedőknek, még mind ez ideig bé van zárva a' Spanyol országfelé menő út, minthogy ha szintén a' Bayonéból, Burgos, Vittoria, és Valadolid városaikon által Madrid felé való közösülés már megnyitott is, tsakugyan igen nagy vakmerőség volna még most azon közösülés' útján valamelly' kereskedésbéli spekulatziót próbálni. A' Perpignanból Katalonián által Barcellonába menő út pedig még nints megnyitva. — A' Bergi Nagy Hertzegnek vagy már Nápolyi Királynak Madridból való eljövetelétől fogva nem tsak a' Madridban hanem egész Spanyol országban találtató Frantzia fegyveres seregek a' Napoleon Császár Adjutánsának Generális Savarinak kormányozása alá voltak bizattatva, a' ki már most Rovigoi Hertzeg nevezet alatt fordul elő a' közönséges levelekben. Marschal Jourdan, a' ki Nápolyból Spanyol országba rendeltetett, még oda nem érkezett volt meg. —

„Kadixba még semmi féle Frantzia seregek bé nem szállottak, s hitelesen lehet erősíteni, hogy az ott lévő Insurgensek a' Sevillai és Grenadai Insurgensekkel még egygyetértésben vannak. Portugaliából leg kisebb tudósítás sem érkezett mostanság. Az ujj Spanyol Királytól az ember szerető Josef Napoleon felől azonközben reméljük, hogy nem soká meg fogja nyerni az Insurgenseknek fziveiket is, vagy ha ez nem lehet, hathatósabb eszközök fognak ellenek munkába vétettetni.

•A' Nápolyi ujj Király' külső dolgokra ügyelő Ministere Marquis de Gallo, megérkezett Párisba.

Spanyol Ország.

Helvétziából. — „Még sem érkeznek a' Spanyol országi tengerpartokról és Arragoniából semmi magános leveleink. Ugy látszik azonban; hogy a' Frantziák megszűntek az Insurgenseknek szorongatásától, vagy azért, hogy több segítő fegyveres seregeket várnak, vagy pedig talám azért, hogy olyan reménség táplálja őket, hogy az ujj Királynak megjelenése és iparkodásai, engedelmeségre fogják indítani az engedetlenekeket.

Az a' nagy tsata, melyben Marschal Bessieres megverte Medina del Rio mellett az Insurgenseket, és a' melyben csak halottak leg alább 10 ezeren fedezték a' viaskodásnak helyét, 's fogságra is sok ezeren estek, ugyan ezen Helvetziai tudósítás szerént Julius' 14 kén történt.

Hitelesnek mutatják lenni a' környülállások; hogy az a' Mattia Rosa nevű Spanyol, kit az Insurgensek a' magok képekben mint Követet Londonba küldöttek, annyit már bizonyosan véghez vitt volt ott, hogy az Angliában hadi fogságban tartott Spanyolok valami 15 ezeren szabadon bocsátatván, Julius 18-kán Kadixnál egy próbát tettek légyen, hogy azt a' magok kezekre kerithessék.

Az Anglus levelek erősitik, hogy a' Karthagenai Spanyol hajós sereg, a' melly egy időtől fogva a' Mahoni kikötőhelyben tartózkodott, magát a' Középtengeren a' Collingwood vezérlése alatt lévő Anglus hajós sereggel ötféle tsatolta, és ezzel egygyütt evez fel 's alá ezen tengeren.

Az ujj Királynak Madridba való kísérésére, a' Bayonné és Madrid között levő országútra 60 ezer Frantzia fegyveresek voltak kirendeltetve, etc.

Olasz Ország.

Kalabriának partja mellett nem régen egy katona a' tenger szélében feredezvén, egy nagy Difznó-hal hirtelenséggel reá ronhant és megtámadta. Egy más bátor katona, a' pajtása szerentsétlenségét látván, segítségére sietett: de későre érkezett, mint-hogy már egy lábát a' szerentsétlennek a' hal elharrapta volt, a' melly miatt két nap múlva kimult a' világból.

Nápolyból egy Követtség indult Augustus' 8-kán útnak Páris felé, olyan útasítáfsal, hogy akár hol találják elől az ujj Királyt, Első Joachim-t, és Familiáját, a' kik már Párisban Nápoly felé utban vannak, nékiek a' nemzet nevében hódoljanak.

Két Ánglus hadi hajók, minekutánna Noli mellett a' parthoz közel néhány kereskedő terhes és egy prédáló hajót, elfogtak, azokkal egyetemben a' Genuai öblöket oda hagyták. Gondolják, hogy Maltába vitték a' szép ragadománt.

A' Lovak körül való Tudományoknak, és Gyakorlásokna, meg-tanulására alkalmatofság nyújtatik.

A' Keszthelyi Gazdaságbéli Oskola', vagy úgy nevezett Georgikon' részéről, köz hírül adatik: hogy minekutánna ezen Institutumnál a' múlt Esztendőben egy olly Oskola-is állitatott-fel, mellyben a' Ló tenyésztés, Lovakkal való bánás, és Lovaglás körül való Tudományok tanittatnak, 's ezen tárgyban-is a' theoretico-practicus Cursus, melly két Esztendőkre határoztatott-meg, a' többi Oskola'hoz hasonlóan November hónapnak elein kez-

dődik, ezen jövő Efstendőre-is ugyan ezen Oskolabeli egy Stipendium eltűresült.

A' kik tehát Lovász, és Ménes Mesteri szolgálatra készülni, 's utóbb abban élni szándékoznak, azoknak, ha alkalmatosoknak találtatni, 's utóbb-is magokat jó viseletek által ajánlani fogják, az első Efstendőben Kofzt, Szállás, és Ruházat, a' másodikban pedig ezeken kívül még kész pénzbéli segedelem-is adatni fog. A' két Efstendőbéli Cursust elvégezvén, tehetségek, és iparkodások fzerént külső nevezetefsebb Lavász Mesterekhez fognak küldetni, hogy magokat a' Lovász, és Ménes Mesterség körül jobban tökéletesítvén, azután szolgálatba annál nagyobb készülettel léphefsenek.

Azon Ifjakban, kik ezen ajánlásban részesülni akarnak, megkívántatik: hogy

1. Leg-alább-is 15. Efstendősök legyenek.
2. Ép és egészséges testi alkotmánnyal birjanak.
3. Magyarúl, és Németül beszélleni olvasni, és írni tudjanak; erre nézve azok annál kedvesebbek lesznek, kik a' négy alsóbb Gymnásiumbéli Oskolákat elvégezték, 's az azokban tett előmeneteleket Eminensi, vagy leg-alább első Classisbéli Calculussal megbizonyithatják.

A' kiknek tehát ezekhez kedvek lészén, azok magokat, akár személyesen akár levelek által hiteles Bizonyság' Levél mellett, vagy a' Georgikon' Elöljáróinál, vagy a' Készthelyi Gazdaságbéli Fő Directionál, jövő September hónap végéig jelentsék.

A' Külsőknek-is szabad akaratjokra hagyatik, hogy magok Költségén ezen Oskolának Tudományaiban részesüljenek, valamint a' Gazdaságot tanuló Fő Praktikansoknak-is meg engedtetik, hogy a'

teendő jelentések után, az egyéb Institutionumbeli Letzkek mellett, Lovak' tenyésztését, 's tanítását, és a' Lovaglást tárgyazó theoreticus Cursust-is hafznokra fordíthasák, mellynek tanításbéli rendje két Esztendőkre így osztatik-fel:

Első Esztendőben.

Első Examenre: Az Istállóbeli rendtartásról, a' Lovak' gondviseléséről, zablázásokról, és nyergetésekről; a' Lovak' természetzi Históriája, a' külső állásokkal együtt.

Második Examenre: Az istállóbeli számadásnak vezetése, a' Ló szerzszámok, szekerek, és ezekkel foglalatoskodó Mesteremberekről való Tudomány, Hippotomia, és Hippophysologia.

Harmadik Examenre: a' Lovagló Tudomány, a' hadi Lovak' tanításának Tudománya, a' Lovaknak szekérbe való szoktatása, a' Ló tenyésztés.

Második Esztendőben.

Első Examenre: Oskolai Lovagló Tudomány; tanításhoz, és szekérbe való Lovak tanítása, theoria, és praxisbéli operatiók, a' kurtirozás, Anglizirozás, és herelés körül.

Második Examenre: a' Lovak vétele, 's eladása körül való vigyázat, a' Lótsifzárak tsalardságairól való Tudomány, Semiotica, Pathologia, és Therapia.

Harmadik Examenre: a' Lovak' körmei ésméréséről, és patkolásról, a' Pathologia, és Therapiának folytatása, Materia Medica. Költ Kefzthelyen Julius 30-dik napján 1808-dik Esztendőben.

A' Gazdaságbéli Directionnak
Cancelláriájából.

P. D.